

25 Ιουλίου 1917

Η Μάτα Χάρι

Η Μαργαρίτα Ζέλε γεννήθηκε στις 7 Αυγούστου 1876, στην Ολλανδία. Σπούδασε χορό αλλά στον δρόμο της παρουσιάστηκε ο όμορφος λοχαγός του ολλανδικού στρατού Μακ Λεό. Τον ερωτεύτηκε, τον παντρεύτηκε και τον ακολούθησε στις ολλανδικές αποικίες του Ινδικού ωκεανού όπου υπηρετούσε. Η ζωή της εκεί κάθε άλλο παρά ρόδινη ήταν. Γνωρίστηκε με Ινδές χορεύτριες αφιερωμένες στην ινδουιστική λατρεία κι έμαθε τα μυστικά της τέχνης τους. Μη αντέχοντας να ζει στη δυστυχία, ζήτησε από τον άντρα της διαζύγιο.

Ο Α΄ Παγκόσμιος πόλεμος τη βρήκε διάσημη στην Ευρώπη, χορεύτρια ινδικών χορών. Είχε πάρει το όνομα Μάτα Χάρι που ισπανικά σημαίνει «Πρωινό Πουλί». Στα 1917, μεσουρανούσε στο παρισινό καλλιτεχνικό στερέωμα και ήταν περιζήτητη στις συντροφιάς. Όμως, η παρέα της με ανώτατους στρατιωτικούς την έβαλε σε μπελάδες. Μυστικά έγγραφα χάνονταν και ξαναβρίσκονταν στα χέρια των Γερμανών. Τον Φεβρουάριο του 1917, τη συνέλαβαν. Η κατηγορία ήταν βαριά: Κατασκοπία υπέρ της Γερμανίας. Η Μάτα Χάρι ορκιζόταν πως είναι αθώα. Δεν την πίστεψαν.

Στις 25 Ιουλίου 1917, ένα στρατοδικείο την καταδίκασε σε θάνατο ως ένοχη εσχάτης προδοσίας. Στις 15 Οκτωβρίου 1917, η Μαργαρίτα Ζέλε ή Μάτα Χάρι εκτελέστηκε με τουφεκισμό στην πόλη Βενσέν. Ακόμη και σήμερα, η ενοχή της δεν θεωρείται αναμφισβήτητη.

1261: Οι Βυζαντινοί ανακτούν την Κωνσταντινούπολη, όταν ο αξιωματικός του αυτοκράτορα Μιχαήλ Παλαιολόγου της Νικαίας Αλέξιος Στρατηγόπουλος βρίσκει αφύλακτη τη

Βασιλεύουσα και τη φρουρά των Φράγκων να απουσιάζει.

1934: Δολοφονείται στη Βιέννη από τους Ναζί ο Αυστριακός καγκελάριος Έτσελμπερτ Ντόλφους.

1943: Ο Ιταλός δικτάτορας Μπενίτο Μουσολίνι αναγκάζεται να παραιτηθεί μετά από συνεδρίαση του Μεγάλου Συμβουλίου του. Ο βασιλιάς Βίκτωρ Εμμανουήλ διορίζει πρωθυπουργό τον στρατάρχη Μπαντόλιο.

1952: Αρχίζει να ισχύει η Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα (ΕΚΑΧ).

1957: Ανακηρύσσεται δημοκρατία στην Τυνησία με πρόεδρο τον Χαμπίμπ Μπουργκίμπα.

1963: Οι ΗΠΑ, η Σοβιετική Ένωση και η Βρετανία συμφωνούν στην εφαρμογή της Συνθήκης που απαγόρευε τις δοκιμές πυρηνικών όπλων στην ατμόσφαιρα, στο διάστημα και στις θάλασσες.

1967: Ο πάπας Παύλος ΣΤ' επισκέπτεται τον πατριάρχη Αθηνάγορα στην Κωνσταντινούπολη. Είναι η πρώτη επίσκεψη πάπα στο ορθόδοξο πατριαρχείο, μετά το σχίσμα του 1054.

2002: Ο πρωθυπουργός της Αλβανίας, Παντελί Μάικο υποβάλλει την παραίτησή του στον πρόεδρο της Δημοκρατίας, Άλφρεντ Μοϊσίου, ο οποίος δίνει εντολή σχηματισμού νέας κυβέρνησης στον Φατός Νάνο.

2013: Μπαίνοντας σε στροφή με ταχύτητα 190 χλμ. την ώρα, υπερταχεία στο Σαντιάγο ντε Κομποστέλα της Ισπανίας, εκτροχιάζεται με αποτέλεσμα να σκοτωθούν 80 και να τραυματιστούν 140 άτομα.

Η 25^η Ιουλίου στον πολιτισμό

25 Ιουλίου 1978

Το κορίτσι του 20ού αιώνα

Εκείνο το βράδυ, 25 του Ιουλίου του 1978, η προσοχή όλου του κόσμου ήταν στραμμένη στο άσημο νοσοκομείο Όλντχαμ της Αγγλίας. Μια εξίσου άγνωστη ως τότε γυναίκα, η κυρία Λέσλι Μπράουν περίμενε να γεννήσει. Ο γυναικολόγος της δρ Πάτρικ Στέππου έδειχνε ήρεμος αλλά όλος ο κόσμος γνώριζε πως αγωνιούσε. Επιτέλους, αργά τη νύχτα, η κυρία Μπράουν γέννησε ένα υγιέστατο κοριτσάκι που ζύγιζε δυο κιλά κι εξακόσια γραμμάρια και γέμισε την αίθουσα τοκετού με το κλάμα του. Είχε γεννηθεί η Λουίζα Μπράουν, το πρώτο στον κόσμο παιδί του δοκιμαστικού σωλήνα. Η ανθρωπότητα δεν γνώριζε ακόμα, αν έπρεπε να πανηγυρίσει ή να τρομάξει.

Η πολύπλοκη λειτουργία της γέννησης ενός νέου ζωντανού οργανισμού είναι γνωστό πως ακολουθεί την ίδια διαδικασία σε όλες τις περιπτώσεις: Ένα αρσενικό σπερματοζώαριο συναντιέται με ένα θηλυκό ωάριο, ενώνονται και δημιουργούν τη νέα ύπαρξη. Στον άνθρωπο, η ένωση πρέπει να γίνει στη γυναικεία μήτρα. Όμως, πολλές φορές, η συνάντηση δε γίνεται είτε επειδή το σπερματοζώαριο είναι αδύνατο και δεν μπορεί να φτάσει ως τη μήτρα ή πεθαίνει στη διαδρομή είτε επειδή το ωάριο βρίσκεται κλειστή τη δίοδο προς τη μήτρα, είτε για άλλους λόγους. Ο δρ Στέππου αποφάσισε να πάρει σπερματοζώαρια και ωάρια και να τοποθετήσει σε έναν δοκιμαστικό σωλήνα ώσπου να ενωθούν. Μετά, τα τοποθέτησε πάλι στη μήτρα, περιμένοντας να εξελιχθεί η εγκυμοσύνη. Για να φτάσει στο ποθητό αποτέλεσμα, έκανε πειράματα επί δέκα χρόνια. Όταν πέτυχε τον σκοπό του, δοκίμασε με το ζευγάρι των Μπράουν. Όλα πήγαν καλά.

Τα επόμενα χρόνια, η τεχνητή ή εξωσωματική γονιμοποίηση, όπως ονομάστηκε, αποτελούσε, πια μια μέθοδο ρουτίνας. Έφτασε να χρησιμοποιεί και δανεικές μητέρες, όταν και η ίδια η μήτρα παρουσιάζεται προβληματική να δεχτεί το γονιμοποιημένο ωάριο. Όμως, ο άνθρωπος δεν περιορίζεται πια στο να διευκολύνει τη φύση. Σε ορισμένες περιπτώσεις, σημειώθηκαν γενετικές επεμβάσεις με στόχο να εξασφαλιστούν για τα μελλοντικά νεογνά ορισμένα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά που επιθυμούν οι υποψήφιοι γονείς.

Στον Βρετανό καθηγητή Ρόμπερτ Έντουαρντς, συνεργάτη του Στέππου και πρωτοπόρο της εξωσωματικής γονιμοποίησης απονεμήθηκε το βραβείο Νόμπελ Ιατρικής-Φυσιολογίας, στα

2010. Ο Στέππου πέθανε το 1988.

1788: Ο Βόλφганγκ Αμεδαίος Μότσαρτ ολοκληρώνει τη σύνθεση της 40ής Συμφωνίας του, δεύτερης μέσα στο ίδιο καλοκαίρι και προτελευταία της ζωής του.

1909: Ο Γάλλος Λουί Μπλεριό γίνεται ο πρώτος που πετά με αεροπλάνο πάνω από τη Μάγχη. Απογειώθηκε από το Λε Μπαράκ κοντά στο γαλλικό Καλέ και προσγειώθηκε κοντά στο Ντόβερ έπειτα από πτήση που κράτησε 37 λεπτά καλύπτοντας απόσταση 37,5 χλμ.

1992: Ξεκινά στη Βαρκελώνη η 25^η Ολυμπιάδα με τη συμμετοχή 7.555 αθλητών και 3.008 αθλητριών από 172 χώρες.

2011: Πεθαίνει ο σπουδαίος σκηνοθέτης, Μιχάλης Κακογιάννης («Ζορμπάς», «Στέλλα», «Ηλέκτρα», «Το κορίτσι με τα μαύρα» κ.λπ.). Είχε γεννηθεί στη Λεμεσό της Κύπρου, στις 11 Ιουνίου 1922.

2020: Σε ηλικία 104 χρόνων, πεθαίνει η Αμερικανίδα ηθοποιός Ολίβια ντε Χάβιλαντ, τελευταία επιζώσα από τους συντελεστές της ταινίας «Όσα παίρνει ο άνεμος» (1945). Είχε γεννηθεί την 1η Ιουλίου του 1916 και είχε τιμηθεί με δυο βραβεία Όσκαρ.